

08 ΣΕΠ. 2011

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

Αθήνα 7-9-2011
Αριθμ. Πρωτ.: 1658

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Προστασία προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ»

ΣΧΕΤ: ✓ Η Ερώτηση 21057/1-8-2011

Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Φ. Κουβέλης, Θ. Λεβέντης, Ν. Τσούκαλης, Γ. Ψαριανός, σας πληροφορούμε τα εξής:

Έλεγχος των ΠΟΠ και ΠΓΕ στην εγχώρια αγορά

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), στοχεύοντας τόσο στη διασφάλιση της αυθεντικότητας όλων των προϊόντων ΠΟΠ όσο και στην προστασία των παραγωγών και των καταναλωτών από αθέμιτες πρακτικές, έχει θεσπίσει με την αριθμ. 261611/07-03-07 ΚΥΑ (ΦΕΚ 406/Β'), σύστημα πιστοποίησης και ελέγχου των προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ.

Ο Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων (Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π.) έχει οριστεί ως ο αρμόδιος φορέας για την εφαρμογή του συστήματος και συγκεκριμένα :

α. εγκρίνει και πιστοποιεί τις επιχειρήσεις, οι οποίες ενδιαφέρονται να παράγουν ή/και να συσκευάζουν με σκοπό την τοποθέτηση στην αγορά γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, που φέρουν στην επισήμανσή τους τις καταχωρημένες ονομασίες, τις ενδείξεις ΠΟΠ-ΠΓΕ, το Κοινοτικό Σύμβολο, καθώς και τη σήμανση πιστοποίησης του ΟΠΕΓΕΠ και

β. διενεργεί, σε συνεργασία με τις κατά τόπους Δ/σεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, τακτικούς ελέγχους τόσο στα σημεία παραγωγής, όσο και στα σημεία πώλησης των προϊόντων αυτών και διερευνά κάθε τεκμηριωμένη καταγγελία για ελλιπή τήρηση των προδιαγραφών όλων των προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ.

Σε εφαρμογή της προαναφερθείσας ΚΥΑ, έχουν συσταθεί επιτροπές εξέτασης παρατυπιών και παραβάσεων, οι οποίες εξετάζουν κάθε διαπιστωμένη παρατυπία ή και παράβαση και εισηγούνται την έκδοση υπουργικής απόφασης επιβολής διοικητικών κυρώσεων ή και προστίμων.

Επιπλέον, από το ΥΠΑΑΤ έχει αποσταλεί σε όλα τα Γραφεία Ποιοτικού Ελέγχου των πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων έγγραφο, με το οποίο γίνεται εκ νέου ενημέρωση για την ισχύουσα νομοθεσία και την ορθή χρήση της ονομασίας Ελιά Καλαμάτα ΠΟΠ. Το έγγραφο έγινε με αφορμή διευκρινιστικό ερώτημα του Τμήματος Ποιοτικού Ελέγχου της τότε Νομαρχίας Πειραιά. Συγκεκριμένα, αναφέρθηκε πως στο λιμάνι του Πειραιά έφταναν φορτία ελιών ποικιλίας Καλαμών από διάφορες περιοχές της χώρας για εξαγωγή αλλά στην επισήμανση, καθώς και στα συνοδευτικά έγγραφά τους, αναφέρονταν ως Ελιές ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ και όχι ΚΑΛΑΜΩΝ και δεν διέθεταν πιστοποίηση από τον ΟΠΕΓΕΠ.

Αναφορικά με τη συσκευασία της Ελιάς Καλαμάτας ΠΟΠ, διευκρινίζεται ότι, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του προϊόντος και τη σχετική νομοθεσία, δεν περιορίζεται εντός της οριοθετημένης ζώνης παραγωγής και επεξεργασίας της ελιάς, δηλαδή το νομό Μεσσηνίας. Συνεπώς, μονάδες συσκευασίας ελιάς εκτός Μεσσηνίας νομιμοποιούνται να προμηθεύονται επεξεργασμένες ελιές

από την περιοχή της Μεσσηνίας, να τις συσκευάζουν και να τις εμπορεύονται ως Ελιές Καλαμάτας ΠΟΠ, εφόσον βέβαια διαθέτουν το αντίστοιχο πιστοποιητικό από τον ΟΠΕΓΕΠ.

Η μεταφορά στη Μεσσηνία ελιών άλλης προέλευσης δεν είναι εφικτό να αποκλειστεί, καθώς, κάτι τέτοιο, αντίκειται στην ελεύθερη διακίνηση των αγαθών. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι οι επιχειρήσεις που έχουν εγκριθεί για χρήση της ονομασίας «Ελιά Καλαμάτα», σύμφωνα με την Εθνική μας νομοθεσία, «τηρούν αρχείο που αφορά, τους προμηθευτές πρώτης ύλης, στις εισερχόμενες ποσότητες και στην προέλευση των πρώτων υλών, στην κίνηση της παραγωγής ή/και συσκευασίας των τελικών προϊόντων τους καθώς και τους αποδέκτες και τον προορισμό των εξερχόμενων ποσοτήτων καθώς και τη σχέση μεταξύ κάθε παρτίδας εισροών πρώτων υλών και κάθε παρτίδας εκροών τελικού προϊόντος». Όλα τα παραπάνω αρχεία ελέγχονται από τα αρμόδια κλιμάκια ελέγχου για τη χορήγηση ή την ανανέωση της πιστοποίησης. Συνεπώς, στο πλαίσιο του ελέγχου των επιχειρήσεων, εξασφαλίζεται ότι οι ελιές που ενδεχομένως μεταφέρονται στο Νομό Μεσσηνίας από άλλες περιοχές της χώρας μας, δεν διακινούνται ως Ελιές Καλαμάτας.

Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με την Εθνική μας νομοθεσία, ο ΟΠΕΓΕΠ «προβαίνει σε ελέγχους σε περιπτώσεις καταγγελιών που καταφθάνουν καθ' οιονδήποτε τρόπο σ' αυτόν προκειμένου να εξακριβωθεί η βασιμότητά τους».

Έλεγχος των ΠΟΠ και ΠΓΕ στην αγορά της ΕΕ και των Τρίτων Χωρών

Τα περιστατικά πιθανής καταχρηστικής χρήσης της ονομασίας «Ελιά Καλαμάτας» σε προϊόντα που διατίθενται στην αγορά Κρατών - Μελών, αντιμετωπίζονται σύμφωνα με το δίκαιο της Ε.Ε. Η τακτική που ακολουθείται σε αυτές τις περιπτώσεις περιλαμβάνει την αποστολή τεκμηριωμένης καταγγελίας από το ΥΠΑΑΤ προς τις αρμόδιες αρχές των αντίστοιχων Κρατών - Μελών, με την οποία ζητείται η διερεύνηση των καταγγελιών, σύμφωνα με το εκάστοτε εθνικό σύστημα ελέγχου που έχει θεσπίσει η κάθε χώρα, προκειμένου να εφαρμοστεί η Κοινοτική νομοθεσία, ενημερώνοντας παράλληλα την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Όσον αφορά στη χρήση της ονομασίας «Ελιά Καλαμάτας» στην αγορά χωρών εκτός ΕΕ, το ΥΠΑΑΤ παρακολουθεί και καταγράφει τα περιστατικά που εντοπίζονται από τις Πρεσβείες μας στις αντίστοιχες χώρες ή και από οποιοδήποτε φορέα ή ιδιώτη που υποβάλλει σχετική καταγγελία. Στη συνέχεια, η παραπλανητική χρήση της ονομασίας Ελιά «Καλαμάτα» αντιμετωπίζεται με ενημέρωση των αρμόδιων αρχών κάθε χώρας από την Πρεσβεία μας, είτε μέσω των διμερών σχέσεων Ελλάδας – Τρίτων Χωρών και των συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου που συνάπτει η ΕΕ με τις χώρες αυτές.

Σημειώνεται ότι οι διαπραγματεύσεις για προστασία γεωγραφικών ενδείξεων αγροτικών προϊόντων και τροφίμων σε Τρίτες Χώρες αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ωστόσο, πάγια επιδίωξη του ΥΠΑΑΤ, όπως εκφράζεται στα Κοινοτικά θεσμικά όργανα, είναι η προστασία της Ελιάς Καλαμάτας, αλλά και του συνόλου των Προστατευόμενων Ονομασιών Προέλευσης και των Προστατευόμενων Γεωγραφικών Ενδείξεων σε Τρίτες Χώρες, μέσα από τις διμερείς συμφωνίες που συνάπτει η ΕΕ με Τρίτες Χώρες. Ήδη στις υπό εξέλιξη διμερείς συμφωνίες ΕΕ-ΓΧ όπως με την Ελβετία, τις χώρες Κεντρικής Αμερικής, τη Μαλαισία, Ινδία, Κολομβία-Περου κ.α έχει συμπεριληφθεί για διαπραγμάτευση και το προϊόν ΠΟΠ Ελιά Καλαμάτας.

Ενίσχυση Συστήματος Ελέγχου και συμμετοχή ομάδας παραγωγών

Σε ό,τι αφορά στην προστασία των προϊόντων ΠΟΠ-ΠΓΕ από τις ίδιες τις ομάδες παραγωγών, αυτό είναι κάτι που πάντα ενθαρρύνεται και σε καμία περίπτωση δεν παρακωλύεται από τις υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ. Ένα σύστημα αυτοελέγχου θα μπορούσε να περιλαμβάνεται στο φάκελο των προδιαγραφών του προϊόντος, που υποβάλλεται από την αιτούσα ομάδα παραγωγών, χωρίς, βέβαια, ο αυτοέλεγχος αυτός να υποκαθιστά τους επίσημους ελέγχους από την αρμόδια αρχή της χώρας.

Πέραν αυτών, το ΥΠΑΑΤ ενημερώνει τις ομάδες παραγωγών, που είχαν αρχικά υποβάλλει την αίτηση καταχώρισης, για κάθε περίπτωση καταχρηστικής χρήσης μιας ΠΟΠ που διαπιστώνεται σε αγορές Τρίτων Χωρών, προκειμένου να προβούν από μέρους τους σε κάθε νόμιμη ενέργεια. Για παράδειγμα, όσον αφορά στην αγορά της Τουρκίας, η ΕΑΣ Μεσσηνίας έχει ενημερωθεί για τις καταχρήσεις της ονομασίας «Ελιά Καλαμάτας» και έχει εκδηλώσει το ενδιαφέρον της να προχωρήσει στις αναγκαίες ενέργειες για την κατοχύρωση της «Ελιάς Καλαμάτας» στην Τουρκία σύμφωνα με το σύστημα προστασίας της χώρας αυτής.

Επιπλέον, στο πλαίσιο των διμερών συμφωνιών που συνάπτει η ΕΕ με Τρίτες Χώρες, το ΥΠΑΑΤ ενημερώνει την αιτούσα ομάδα παραγωγών (ΕΑΣ Μεσσηνίας), προκειμένου να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για αναγνώριση του προϊόντος στην Τρίτη Χώρα, όπως, για παράδειγμα, καταβολή χρηματικών τελών για την εξέταση του φακέλου από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Τρίτης Χώρας. Η ΕΑΣ Μεσσηνίας ανταποκρίθηκε θετικά σε κάθε περίπτωση και, συγκεκριμένα, μέχρι σήμερα για την Κολομβία, το Περού και την Ινδία.

Επισημαίνεται ότι οι ομάδες παραγωγών μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο τόσο στον έλεγχο και στην προστασία, όσο και στην ανάδειξη και καταξίωση των προϊόντων τους ΠΟΠ και ΠΓΕ σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ωστόσο, τονίζεται ότι σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες, οι ομάδες παραγωγών που παίζουν αυτό το ρόλο εκπροσωπούν όλους τους παραγωγούς ενός προϊόντος ΠΟΠ ή ΠΓΕ. Στη χώρα μας οι παραγωγοί ενός προϊόντος ΠΟΠ ή ΠΓΕ δεν είναι οργανωμένοι σε ένα ενιαίο φορέα εμπορίας του προϊόντος, αλλά δρουν ανεξάρτητα. Εκεί οφείλεται και η αδυναμία των παραγωγών να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στα θέματα που τους ενδιαφέρουν.

Πέραν των ανωτέρω, αξίζει να προστεθεί ότι, λόγω των επανειλημμένων διαπιστώσεων σφετερισμού των ονομασιών της «Ελιάς Καλαμάτας» αλλά και της «Φέτας» από τουρκικές επιχειρήσεις, επίκειται συνάντηση μικτής Ομάδας Εργασίας με τη συμμετοχή στελεχών του ΥΠΑΑΤ, της ΕΑΣ Μεσσηνίας, του ΟΠΗΓΕΠ, του ΕΛΟΓΑΚ και του Συνδέσμου Ελληνικής Κτηνοτροφίας από ελληνικής πλευράς με στελέχη του αρμόδιου Τουρκικού Οργανισμού Turkish Patent Institute για θέματα γεωγραφικών ενδείξεων.

Στη διμερή αυτή συνάντηση θα τεθεί προς συζήτηση από την ελληνική πλευρά και το θέμα της χρήσης των ονομασιών της Ελιάς Καλαμάτας και της Φέτας από επιχειρήσεις της Τουρκίας.

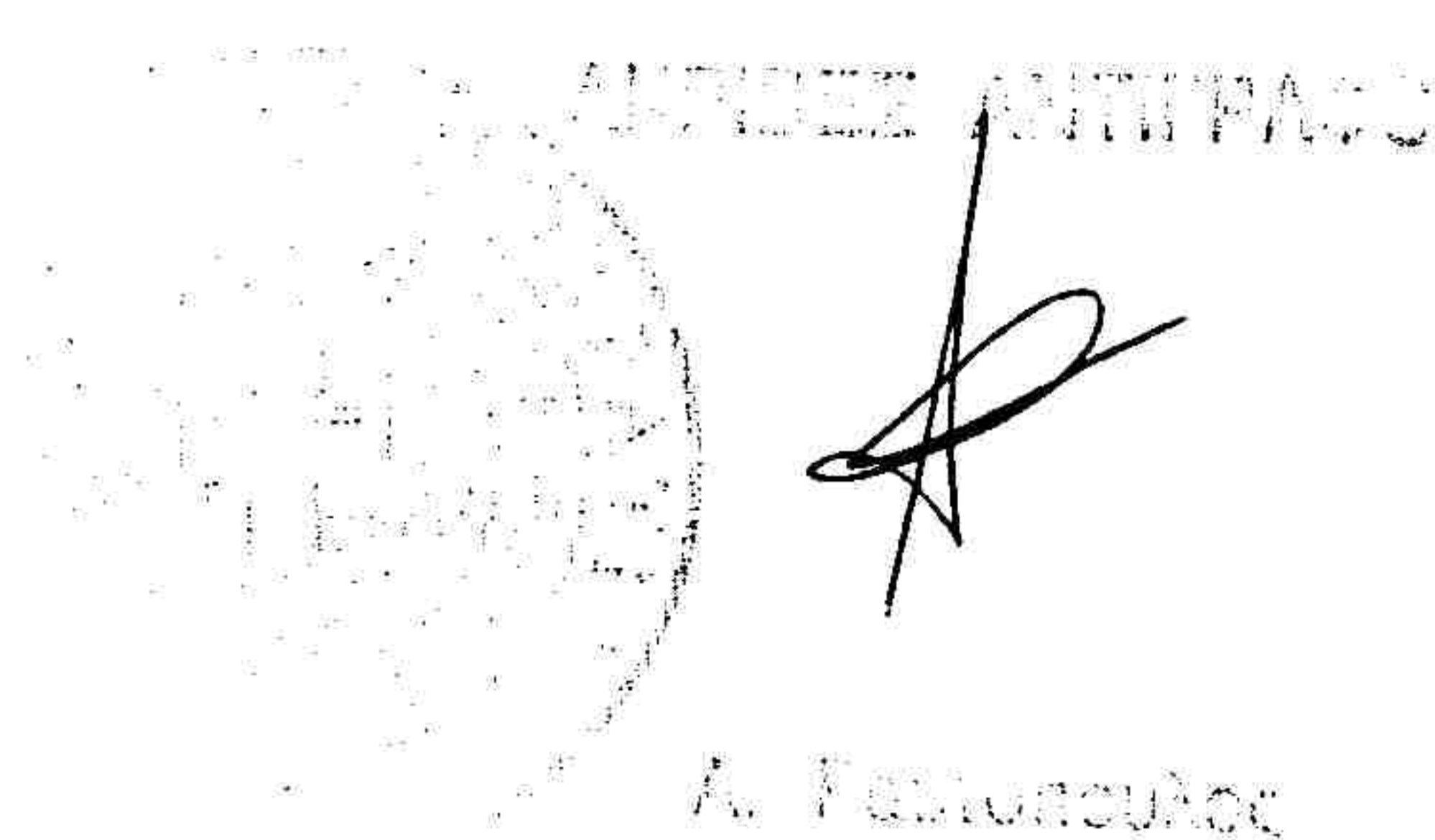
Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ι. ΔΡΙΒΕΛΕΙΚΑΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κ. Φ. Κουβέλη
2. Βουλευτή κ. Θ. Λεβέντη
3. Βουλευτή κ. Ν. Τσούκαλη
4. Βουλευτή κ. Γ. Ψαριανό

ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ

Α. Γεωργαντάς